

**Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona**

Pla Docent de FISCALITAT LOCAL (21044)

- **Titulació/estudi:** Grau en Dret
- **Curs:** 3r i 4t
- **Trimestre:** 2n
- **Nombre de crèdits ECTS:** 5
- **Hores dedicació estudiant:** 125 hores
- **Llengua o llengües de la docència:** català
- **Professorat:** Dra. Montserrat Ballarín

1. Presentació de l'assignatura

En l'assignatura es pretén oferir als estudiants una panoràmica global de totes les figures tributàries locals, així com de la seva aplicació i revisió, aprofundint en aquells aspectes que presenten una major conflictivitat en la pràctica. Els tributs locals s'aborden des d'una doble perspectiva. Per una banda, com a recursos constitutius de les hisendes locals, sobretot de les hisendes municipals, i, en conseqüència, com a font de finançament de les despeses públiques locals. D'altra banda, com a prestacions patrimonials que s'imposen als ciutadans i ciutadanes, raó per la qual han de respectar una ordenació jurídica basada en els principis constitucionals de justícia tributària i el principi de legalitat.

Aquesta doble perspectiva permet als estudiants interessats en aprofundir en la disciplina de Dret financer i tributari completar la seva formació jurídica en l'àmbit públic, però també adquirir habilitats i coneixements que els permetran treballar en l'àmbit privat, tant en el camp de l'assessoria com en de la defensa jurídica.

2. Continguts

Els continguts de l'assignatura s'estructuren al voltant dels següents eixos:

1. Ordenació jurídica de les hisendes locals: a) marc constitucional i estatutari: l'articulació dels distints nivells d'hisenda a l'Estat espanyol i a Catalunya; b) fonts legals, reglamentàries i ordenances fiscals.
2. Impostos municipals obligatoris: a) Impost sobre Béns Immobles (IBI); b) Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE); c) Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica (IVTM).
3. Impostos municipals potestatsius: a) Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO); b) Impost sobre l'Increment del Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana (IIVTNU).
4. Altres tributs municipals potestatsius: a) Taxes per ocupació del domini públic i per la prestació de serveis; b) Contribucions especials. Els preus públics i altres recursos de les hisendes municipals.
5. Recursos d'altres entitats locals: Diputacions, Consells Comarcals i Àrees metropolitanes.
6. Aplicació i revisió dels tributs locals. Especial referencia a la cooperació en l'aplicació dels tributs locals.

3. Avaluació

3.1.Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació general					
Activitat d'avaluació	Criteris d'avaluació	% nota final	Recuperable o no, com i en quin moment	% recuperació (sobre nota final)	Competències avaluades
Exposició a classe d'una ponència sobre un aspecte de l'assignatura	De 1 a 10 punts	10%	No recuperable	0	G1, G3, E3, E4 i E5
Lliurament per escrit d'un treball a partir de la ponència realitzada	De 0 a 10 punts Per a aprovar l'assignatura és necessari lliurar la ponència abans de la data prevista per a l'examen	40%	Recuperable Lliurament del treball fins a data de recuperació (abril 2014)	40%	G1, G2, E1, E2, E3, E4 i E5
Assistència activa a les classes (participació en els debats i resposta per escrit d'una pregunta breu o test al final d'algunes classes)	De 0 a 10 punts	50%	Recuperable Realització d'una prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics	50%	G1, G2, E1, E2, E3, E4 i E5
Sistema d'avaluació per als estudiants que participen en programes de mobilitat					
Activitat d'avaluació	Criteris d'avaluació	% nota final	Data realització	de	Competències avaluades

Prova escrita sobre els continguts de l'assignatura	De 0 a 10 punts	100%	Juliol de 2014	Totes, excepte G3
---	-----------------	------	----------------	-------------------

3.2. Condicions per concórrer a la recuperació.

Només podran concórrer al procés de recuperació els estudiants que, havent participat a almenys el 50% de les activitats d'avaluació continuada, hagin obtingut la qualificació final de suspens en l'avaluació trimestral. Els estudiants només podran recuperar aquella o aquelles activitats a les quals hagin obtingut una qualificació inferior a 5.

4. Bibliografia i recursos didàctics

4.1. Bibliografia bàsica

- AA.VV., Marín-Barnuevo, Diego (coordinador), *Los tributos locales*, 2a edició, 2010, Civitas-Thomson Reuters, Cizur Menor, Navarra.
- AA.VV., López Díaz, A. (coordinador), *Guía de Tributación Local*, 2a edició, 2011, El Derecho Grupo Editorial, Madrid.
- AA.VV., Suárez Pandiello, J. (coordinador), *La financiación local en España: radiografía del presente y propuestas de futuro*, Gráficas Varona, Salamanca, 2008. (<http://www.femp.es/files/566-578-archivo/HACIENDAS%20LOCALES%20RADIOGRAFIA.pdf>)

4.2. Bibliografia complementària

- AA.VV., Domingo Zaballo, Manuel J., *Comentarios a la Ley de Haciendas Locales*, 2a edició, Civitas, Madrid, 2013.
- AA.VV., Carrasco Parrilla, P.J. (director): *Derecho Tributario Local*, Atelier, Barcelona, 2008.
- Cepa Dueñas, C., y Tejedor Ruiz, A., *Sistema tributario local*, José María Bosch Editor, S.A., Barcelona, 2013.
- Per elaborar cada ponència, la professora orientarà individualment a l'alumne sobre bibliografia complementària *ad hoc*.

4.3. Recursos didàctics

<http://www.boe.es/>

http://www.agenciatributaria.es/AEAT.fisterritorial/Inicio_es_ES/Menu/Fiscalidad_Local/Fiscalidad_Local.shtml

<http://www.femp.es/>

<http://www.poderjudicial.es/search/index.jsp>

<http://www.bcn.cat/hisenda/ca/index.html>

http://w110.bcn.cat/portal/site/ConsellTributari?lang=es_ES

5. Metodologia

L'aprenentatge pivota entorn del treball realitzat al llarg del curs de manera individual per cada estudiant, que s'ha de reflectir a les classes i en els diferents apartats que configuren la qualificació de l'avaluació contínua.

Les sessions 1 a 6 seran desenvolupades directament per la professora, per tal d'oferir una visió general de tota la matèria que resulta imprescindible per poder aprofundir posteriorment en aspectes concrets. Abans d'assistir a classe cada alumne haurà d'haver llegit, com a mínim, unes preguntes guiades sobre tributació local amb la normativa que en cada cas s'indiqui.

En les sessions 7 a 17 tots els alumnes han d'assistir a classe amb la prèvia lectura dels materials indicats. La classe s'iniciarà amb una o dues ponències, de 20 a 25 minuts, sobre les matèries indicades a l'apartat de programació, que aprofundeixen en aspectes concrets dels tributs locals o de la seva aplicació. Cada ponència serà desenvolupada per un o una estudiant individualment i serà preparada prèviament per l'estudiant amb la supervisió de la professora. Després de les ponències, que serviran per emmarcar el tema, es realitzarà un debat conjunt sobre els materials prèviament llegits, dirigit per la professora. Les intervencions es valoraran de cara a l'avaluació contínua. També al final de cada classe es podrà formular una pregunta sobre els continguts tractats durant la sessió, que s'haurà de lliurar per escrit i servirà per l'avaluació contínua de l'apartat "Assistència activa a les classes" (aquestes preguntes també es podran formular durant les sessions 1 a 6).

Les ponències s'hauran de lliurar per escrit abans de la data prevista per a la realització de l'examen.

5.1. Programació general d'activitats

SESSIÓ	DATA	CONTINGUT	ACTIVITAT
1	7-I-2014	Introducció a la tributació local: contextualització i marc normatiu	Magistral
2	9-I-2014	Principis jurídics de les hisendes locals espanyoles i teoria de la Hisenda Pública	Magistral
3	14-I-2014	Impostos obligatoris (I): IBI	Magistral
4	16-I-2014	Impostos obligatoris (II): IAE i IVTM	Magistral
5	21-I-2014	Impostos potestatsius (ICIO i IVTNU). Taxes i contribucions especials. Preus públics.	Magistral
6	23-I-2014	Ordenances fiscals, aplicació i revisió dels tributs municipals. Els recursos de les diputacions, consells comarcals i àrees metropolitanes	Magistral
7	28-I-2014	No subjecció, exempció i bonificacions en l'IBI	Ponències i debat
8	30-I-2014	Gestió cadastral, gestió tributària i impugnació dels actes de gestió en l'IBI	Ponències i debat
9	4-II-2014	IAE: Les tarifes i l'aplicació del tribut	Ponències i debat
10	6-II-2014	El paper de les presumpcions i del domicili a efectes de l'IVTM	Ponències i debat
11	11-II-2014	Obligats tributaris i base imposable de l'ICIO	Ponències i debat
12	13-II-2014	Subjecció, no subjecció i exempcions a l'IVTNU	Ponències i debat
13	18-II-2014	Fixació i justificació de l'import de les taxes	Ponències i debat
14	20-II-2014	Fet imposable i base imposable de les contribucions especials	Ponències i debat
15	25-II-2014	Naturalesa de les Ordenances Fiscals i irretroactivitat	Ponències i debat

16	4-III-2014	Cooperació interadministrativa per aplicar recursos locals	Ponències i debat
17	11-III-2014	Com caldria reformar la Llei de Hisendes Locals?	Debat conjunt

Totes les sessions tindran lloc a l'aula 40.002 (Edifici Roger de Llúria)